

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžk/31/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016200132
Dátum vydania rozhodnutia: 02.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016200132.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a zo sudcov JUDr. Jany Zemkovej PhD. a Mgr. Viliama Pohančeniaka, v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčík č. 310, 082 13 Tulčík, IČO: 31 303 862, právne zastúpený advokátkou: JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie, Tomášikova 46, Bratislava, za účasti: V. M. P., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BA-OOP3-2015/100207-NMT zo dňa 26.11.2015, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/15/2016-54 zo dňa 10. augusta 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/15/2016-54 zo dňa 10. augusta 2017 z r u š u j e a v e c v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

1.1 Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BA-OOP3-2015/100207-NMT zo dňa 26.11.2015, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-BA-OSZP3-2015/3240-10/POS zo dňa 30.09.2015. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím bol žiadateľovi (ďalej len „ďalší účastník“) podľa § 68 písm. w/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) udelený súhlas na státie plávajúceho zariadenia „pontón“, evidenčné označenie plavidla SK-4-14285, umiestneného v Jarovskom ramene rieky Dunaj na polohe č. 41, vyviazaného na pozemku C-KN parc. č. 1217/1 v katastrálnom území P., pričom súčasne boli podľa § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. stanovené podrobnejšie podmienky vykonávania činnosti zabezpečujúce ochranu prírody a krajiny, bližšie špecifikované v bode 1. až 6. výrokovej časti predmetného rozhodnutia. Súhlas na státie plávajúceho zariadenia bol vydaný na dobu určitú, a to na čas od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia do 24.09.2020.

1.2 Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že po preskúmaní rozhodnutí orgánov verejnej správy oboch stupňov a oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu došiel k záveru, že orgány verejnej správy nepostupovali pri rozhodovaní o udelení výnimky zo zákazov podľa zákona č. 543/2002 Z. z. svojvoľne. Z obsahu administratívneho spisu mal krajský súd za preukázané, že prvostupňový orgán postačujúco a spoľahlivo zistil skutkový stav veci, pričom v konaní nevychádzal iba z tvrdení ďalšieho účastníka konania - žiadateľa a ním predloženej písomnej dokumentácie, ale sám si iniciatívne zadovážil ďalšie podklady pre rozhodnutie, ktoré tvorili Odborné stanovisko OÚ BA, OSŽP, č.j. OU-BA-OSZP1-2015/7767-KTP zo dňa 12.01.2015, vydané k „Projektu posúdenia nepriaznivých vplyvov plávajúcich zariadení v Jarovskom ramene Dunaja, r. km 1855,00 na integritu územia“, podľa ktorého navrhovaná činnosť - umiestnenie 226 plávajúcich zariadení na Jarovskom ramene rieky Dunaj, ktorá je súčasťou SKCHVU007 Dunajské luhy a povolenie výnimky, nebude mať pravdepodobne vplyv na predmet ochrany uvedeného územia NATURA 2000 pri dodržaní určených podmienok tak, ako ich prvostupňový orgán uviedol pod bodom 1. až 6. výrokovej časti svojho rozhodnutia a stanovisko Štátnej ochrany prírody SR v Banskej Bystrici podané listom č. ŠOP SR/4563/2014 zo dňa 04.12.2014.

1.3 Krajský súd súhlasil s tvrdením žalobcu do tej miery, že možno predpokladať, že vjazd a státie motorových vozidiel do chránenej krajnej oblasti a prírodnej rezervácie bude mať určitý negatívny vplyv na ochranu prirodzených procesov v danej oblasti a na životné prostredie. Zároveň mal však krajský súd za preukázané, že orgány verejnej správy sa v preskúmanom rozhodnutí v dostatočnej miere zaoberali ochranou prírody v danej oblasti, ako aj možným negatívnym vplyvom povolenia výnimky naň, pričom určili dodržanie stanovených podmienok pre výkon tejto výnimky tak, ako sú tieto uvedené pod bodom 1. až 6. výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia a odôvodnenia rozhodnutia žalovaného.

1.4 Krajský súd konštatoval, že z jeho zistení nevyplýva záver, ktorý by odôvodňoval nepovolenie žiadanej výnimky. Krajský súd zastáva názor, že orgány verejnej správy sa vecou riadne zaoberali a súladne so základnými zásadami obsiahnutými v § 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) si pred vydaním rozhodnutia zabezpečili všetky potrebné právne relevantné podklady, v ich rozhodnutiach sú vyjadrené postačujúce uváženia o potrebe zásahu do územia podliehajúceho príslušnému stupňu ochrany a tým privolenie v podobe výnimky zo zákona nevybočilo z medzi a hľadísk stanovených zákonom.

1.5 Ochrana prírody bola podľa názoru krajského súdu v danom prípade naplnená tým, že prvostupňové rozhodnutie obsahuje podrobne vymenované podmienky vykonávania povolenej činnosti uvedené pod bodom 1. až 6. výrokovej časti rozhodnutia zo dňa 30.09.2015 a tiež tým, že platnosť tejto výnimky je časovo obmedzená len do 24.09.2020.

1.6 Krajský súd odôvodnenosť povolenia výnimky videl ďalej aj v tom, že možný negatívny dopad na životné prostredie spôsobený vjazdom a státím konkrétneho motorového vozidla, ktorému bolo povolená výnimka, je nepochybne menší, ako významný negatívny vplyv spôsobený nekontrolovaným vjazdom a státím motorového vozidla/vozidiel v takomto území. Krajský súd zastáva rovnaký názor, ako orgán verejnej správy, a to že povolením uvedenej výnimky je možné takýmto regulovaným a kontrolovaným spôsobom efektívnejšie zabezpečovať ochranu prírody aj tým, že orgány oprávnené kontrolovať danú lokalitu, budú schopné prehľadne monitorovať neoprávnený vjazd motorových vozidiel, zabráňovať tejto činnosti a minimalizovať negatívne vplyvy na dané územie.

1.7 Vzhľadom na uvedené skutočnosti došiel krajský súd k záveru, že preskúmané rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom a námietky žalobcu uvedené v žalobe neodôvodňujú ich zrušenie. Krajský súd zastáva názor, že tak prvostupňový orgán, ako aj žalovaný došli k vecne správne právnemu záveru, ktorému predchádzalo riadne a spoľahlivo vykonané dokazovanie, postačujúce pre rozhodnutie v merite veci. Z uvedeného dôvodu krajský súd žalobu, ktorá sa vo väčšej časti odvoláva len na predchádzajúce podané stanovisko žalobcu v administratívnom konaní zo dňa 03.09.2015, ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

2.

2.1 Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalobca domáhal, aby kasačný súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave 1S/15/2016-54 zo dňa 10. augusta 2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/ SSP.

2.2 Žalobca v podanej kasačnej sťažnosti namietal, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu obsahuje zjavne vzájomne nesúrodé časti, pričom poukázal konkrétne na bod 26, bod 27, bod 28, bod 30, bod 35, bod 36 a bod 38 rozsudku krajského súdu. V bode 27 krajský súd cituje § 67 písm. h/ zákona č. 543/2002 Z. z., ktorý zveruje okresnému úradu v sídle kraja rozhodovanie o výnimkách zo zakázaných činností, v bode 30 opätovne krajský súd poukazuje na právomoc okresného úradu v sídle kraja podľa § 67 písm. h/ zákona č. 543/2002 Z. z., pričom v tomto prípade už poukazuje na to, že zákon zveril diskrečnú právomoc vo veciach udeľovania výnimiek zo zakázaných činností správneho orgánu. Následne v bode 35 napadnutého rozsudku sa krajský súd zaoberá vjazdom a státím motorových vozidiel do chránenej krajinej oblasti a prírodnej rezervácie, pričom v bode 36 krajský súd opätovne vyslovuje závery vzťahujúce sa k tomu, či privolenie v podobe výnimky zo zákazov nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom.

2.3 S poukazom na bod 38 napadnutého rozsudku, žalobca zdôraznil, že predmetom konania pred správnym súdom nebolo rozhodnutie o udelení výnimky zo zakázanej činnosti v príslušnom stupni územnej ochrany, ktorou je vjazd a státie motorových vozidiel, ale vydanie súhlasu na státie plávajúceho zariadenia umiestneného v Jaroveckom ramene rieky Dunaj.

2.4 Žalobca uviedol, že vydané povolenie je len jedným z viacerých povolení (spolu 226 plávajúcich zariadení na tomto území), pričom poukázal aj na skutočnosť, že Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky vo svojom stanovisku zo dňa 04.12.2014 uviedla celý rad negatívnych činností spojených s prevádzkou plávajúcich zariadení, vrátane zničenia chránených biotopov, medzi ktorými sú biotopy vhodné na hniezdenie Rybárika riečneho a Bučiačika močiarného.

2.5 Podľa názoru žalobcu sa krajský súd nevysporiadal so žiadnou zo žalobných námietok, pričom podstatnú časť svojho právneho posúdenia venoval vjazdu motorových vozidiel. Na základe uvedeného dospel žalobca k záveru, že správny súd svojím nesprávnym procesným postupom, spočívajúcim v tom, že sa vo svojom rozhodnutí celkom zjavne zaoberal inou právnou vecou, ako bola predmetom konania, porušil práva žalobcu na to, aby bola jeho žaloba prejednaná súdom, a aby dostal odpoveď na argumenty uvedené v žalobe, ktorých dôvodnosť by znamenala vecnú nesprávnosť a nezákonnosť napadnutých rozhodnutí.

3.

3.1 Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril v písomnom podaní zo dňa 23.10.2017, v ktorom navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu zamietol ako nedôvodnú.

3.2 Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že pojem ochrany prírody je v danom prípade naplnený tým, že rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, obsahuje podrobné podmienky vykonávania povolenej činnosti podľa § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z.

3.3 Žalovaný zároveň zdôraznil, že umiestnenie plávajúceho zariadenia nemá negatívny vplyv na poškodzovanie prírody a nezasahuje nepriaznivo do vtáčieho územia. Negatívny vplyv môže mať nevhodné správanie a nečinnosť spôsobená ľudským faktorom, čo je však eliminované práve stanovenými podmienkami a opatreniami, ktoré je prevádzkovateľ plávajúceho zariadenia povinný dodržiavať. V prípade, že by kontrolnou činnosťou bolo zistené porušenie, resp. zhoršenie stanovených podmienok, môžu orgány štátnej správy pristúpiť k sprísneniu podmienok prevádzky plávajúceho zariadenia, ako aj prístupu k nemu.

3.4 Žalovaný uviedol, že podmienky stanovené v súhlase na státie plávajúceho zariadenia, ako napr. pravidelný odvoz odpadov, parkovanie na okraji spevnej cesty, vedľa hausbótu a nie na trávnom poraste, nevytváranie nelegálnych prístupových ciest k plávajúcim zariadeniam a povolenie vstupu iba pre konkrétneho majiteľa plávajúceho zariadenia, predstavujú nepochybne menší negatívny zásah do životného prostredia, ako je negatívny vplyv spôsobený nekontrolovateľným a živelným vjazdom a státím motorových vozidiel na danom území.

3.5 Žalovaný vo svojom vyjadrení poukázal na skutočnosť, že podľa jeho informácií sa v predmetnej lokalite bude realizovať výstavba diaľnice D4, na ktorú je vydané územné rozhodnutie č. OU-BS-OVBP2-2014/58427/KAZ zo dňa 29.10.2014 a ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.01.2015 na stavbu „Diaľnica D4 Bratislava, Jarovce - Ivanka sever“. Nevyhnutnou súčasťou predmetnej stavby sú kompenzačné opatrenia, ktorými sa primerane nahradí negatívny vplyv stavby na územia NATURA 2000. Kompenzačné opatrenia sú zamerané na to, aby nahradili, resp. kompenzovali vyrúbaný lesný porast ako potenciálny hniezdny biotop, zničené trávne porasty ako potravinový biotop. Ide o nové lesné plochy (20 ha) v katastri P. (1 nová plocha) a Y. (2 plochy) a o 2 nové trávne plochy (30 ha) v katastri O. K. a C.. Ochrana prírodných biotopov vyplýva z návrhu Projektu kompenzačných opatrení ako výsledku osobitného konania podľa zákona č. 543/2012 Z. z. Podľa stanoviska ŠOP SR BB č. ŠOP SR/4563/2014 zo dňa 04.12.2014 je predmetné územie zaradené do návrhu doplnenia chránených území NATURA 2000 ako rozšírenia územia európskeho významu Bratislavské luhy SKVEV0064 (zatiaľ nie je jeho súčasťou) a ku dňu podania vyjadrenia nie je zrejmé, či návrh bude schválený a územie zaradené do NATURA 2000.

3.6 Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca podľa názoru žalovaného neuviedol v kasačnej sťažnosti žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by preukazovali porušenie platných právnych predpisov zo strany Okresného úradu, odboru starostlivosti o životné prostredie a ani zo strany žalovaného, žalovaný zotrváva na svojom stanovisku, že rozhodnutia správnych orgánov boli vydané na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu, sú zákonné a majú predpísané záležitosti.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „kasačný súd“ alebo „najvyšší súd“) konajúci ako kasačný súd v zmysle § 438 ods. 2 SSP preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

4.2 Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

4.3 Podľa § 454 SSP, na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

4.4 Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu mal Najvyšší súd Slovenskej republiky za preukázané, že dňa 19.05.2014 bola orgánu verejnej správy prvého stupňa doručená žiadosť ďalšieho účastníka o vydanie súhlasu s umiestnením plávajúceho zariadenia na vodnej ploche v lokalite Jarovské rameno poloha č. 41 podľa § 68 písm. w/ zákona č. 543/2002 Z. z.

4.5 Na základe zverejnenia informácie o začatí predmetného správneho konania na internetovej stránke orgánu verejnej správy prvého stupňa potvrdilo záujem byť účastníkom tohto konania podľa § 82 ods. 3

zákona č. 543/2002 Z. z. Lesoochranárske zoskupenie VLK - žalobca.

4.6 Orgán verejnej správy prvého stupňa vyzval listom zo dňa 26.06.2014 ďalšieho účastníka, aby svoje podanie zo dňa 19.05.2014 doplnil a v lehote 60 dní predložil stanovisko orgánu ochrany prírody okresného úradu v sídle kraja podľa § 28 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z., či projekt bude predmetom posudzovania vplyvov podľa osobitného predpisu. Žiadateľ výzve vyhovel a dňa 22.05.2015 požadované stanovisko č. OU-BA-OSZP1-2015/44444-KTP zo dňa 13.05. 2015 doručil.

4.7 S umiestnením plávajúceho zariadenia na polohe č. 41 Jarovského ramena vodného toku Dunaj vyslovil svoj súhlas správca vodného toku Dunaj, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., a to v stanovisku č. 3353-210/2014-Ge zo dňa 26.02.2015.

4.8 Na podnet orgánu verejnej správy prvého stupňa vydala k predmetu konania stanovisko Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Regionálne centrum ochrany prírody v Bratislave (podané listom č. ŠOP SR/4563/2014 zo dňa 04.12.2014). Uvedené stanovisko tvorilo jeden z podkladov pre odborné stanovisko orgánu ochrany prírody okresného úradu v sídle kraja v pôsobnosti Okresného úradu Bratislava, ktoré bolo vydané listom zn. OU-BA-OSZP1-2015/7767-KTP zo dňa 12.01.2015 podľa § 28 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. k „Projektu posúdenia nepriaznivých vplyvov plávajúcich zariadení v Jarovskom ramene Dunaja, r. km 1855,00 na integritu územia“ a z ktorého vyplýva, že navrhovaná činnosť - umiestnenie 226 plávajúcich zariadení (vrátane zariadenia žiadateľa) na Jarovskom ramene rieky Dunaj, ktoré je súčasťou SKCHVU007 Dunajské luhy, nebude mať pravdepodobne vplyv na predmet ochrany uvedeného územia NATURA 2000 pri dodržaní stanovených podmienok. Pri dodržaní zadaných podmienok ŠOP SR BA uvedenú činnosť nepovažuje za zásah, ktorý môže spôsobiť podstatné zmeny v biologickej rozmanitosti, štruktúre a vo funkcii ekosystémov.

4.9 Orgán verejnej správy prvého stupňa nariadil vo veci ústne pojednávanie spojené s miestnou ohliadkou, ktoré sa uskutočnilo dňa 22.07.2015. Pojednávanie sa zúčastnili okrem ďalšieho účastníka aj správca príslušného pozemku Vodohospodárska výstavba, š. p. Žalobca sa ústneho pojednávania nezúčastnil napriek tomu, že bol o ňom riadne upovedomený, pričom svoju neúčast' neospravedlnil.

4.10 Žalobca doručil dňa 08.09.2015 orgánu verejnej správy prvého stupňa svoje stanovisko, ktorým vyjadril nesúhlas s vydaním súhlasu na státie plávajúceho zariadenia umiestneného na polohe č. 41 v Jarovskom ramene rieky Dunaj.

4.11 Orgán verejnej správy prvého stupňa rozhodnutím č. OÚ-BA-OSZP3-2015/3240-10/POS zo dňa 30.09.2015 podľa § 68 písm. w/ zákona č. 543/2002 Z. z. vyhovel žiadosti žiadateľa a vydal súhlas na státie plávajúceho zariadenia „pontón“ č. SK-4-14285 umiestneného v Jarovskom ramene rieky Dunaj na polohe č. 41, vyviazaného na pozemku C-KN s parc. č. 1217/1 v kat. úz. Rusovce, pričom súčasne stanovil podľa § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z. podrobnejšie podmienky vykonávania činnosti zabezpečujúce ochranu prírody a krajiny tak, ako sú uvedené v bodoch 1 až 6 výrokovej časti predmetného rozhodnutia. Súhlas na státie plávajúceho zariadenia bol vydaný na dobu určitú, a to na čas od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia do 24.09.2020.

4.12 Žalobca podal proti predmetnému rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný tak, že odvolanie žalobcu rozhodnutím č. OU-BA-OOP3-2015/100207-NMT zo dňa 26.11.2015 zamietol a prvostupňové rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

4.13 Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z., ochranou prírody a krajiny podľa tohto zákona sa rozumie starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy, nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, podporou a spoluprácou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi verejnej správy.

4.14 Podľa § 68 písm. w/ zákona č. 543/2002 Z. z., okresný úrad vydáva súhlas prevádzkovateľovi plávajúceho zariadenia na státie, plávajúceho zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche.

4.15 Podľa § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z. z., v rozhodnutí vydanom podľa tohto zákona, ktorým sa dáva súhlas na výkon činnosti alebo ktorých sa povoľuje výnimka zo zákazu činnosti podľa tohto zákona, môže konajúci orgán určiť podrobnejšie podmienky vykonávania činnosti zabezpečujúce ochranu prírody a krajiny a obmedziť ich časovú platnosť.

4.16 Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho a k nemu pripojeného administratívneho spisu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

4.17 Predmetom konania o kasačnej sťažnosti žalobcu bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/15/2016-54 zo dňa 10. augusta 2017, ktorým krajský súd podľa § 190 SSP zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BA-OOP3-2015/100207-NMT zo dňa 26.11.2015, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-BA-OSZP3-2015/3240-10/POS zo dňa 30.09.2015 o udelení súhlasu podľa § 68 písm. w/ zákona č. 543/2002 Z. z.

4.18 Ustanovenie § 139 ods. 2 SSP určuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku. Vychádzajúc zo znenia predmetného ustanovenia, správny súd je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

4.19 Náležitosti odôvodnenia rozsudku sa odlišujú od spôsobu, akým správny súd o podanej správnej žalobe meritórne rozhodne. V prípade, ak správny súd žalobu zamietne tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci, nepostačuje, aby sa obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia správneho orgánu, ale je povinný sa náležite venovať všetkým podstatným tvrdeniam účastníkov konania a následne sa nimi aj vysporiadať v odôvodnení svojho rozhodnutia.

4.20 Vo vzťahu ku kasačnej námietke žalobcu, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite nevysporiadal s námietkami obsiahnutými v podanej správnej žalobe, pričom podstatnú časť svojho právneho posúdenia venoval problematike odôvodnenosti udelenia výnimky zo zakázaných činností v podobe povolenia vjazdu a státia motorového vozidla, teda inej právnej veci, ako bola predmetom konania, kasačný súd uviedol, že uvedeným postupom krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu a vydaním preskúmaného rozhodnutia bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces.

4.21 Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky predstavuje požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia jeden zo základných atribútov spravodlivého procesu. Dodržanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodovania súdov a vylúčiť ľubovôľu, nakoľko iba vecne správne a náležite, t.j. zákonom predpísaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, je spôsobilé napĺňať ústavné kritériá vyplývajúce pre neho jednak z Ústavy Slovenskej republiky, ako aj z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4.22 V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné

a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

4.23 Kasačný súd v súvislosti s problematikou odôvodnenia súdneho rozhodnutia poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 825/2016 zo dňa 28.02.2017, v ktorom ústavný súd konštatoval, že „To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

4.24 Rovnako sa ústavný súd vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze č. k. III. ÚS 119/03 <.-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03 <.-“

4.25 Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky taktiež vyplýva, že „Súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Nedostatky odôvodnenia zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 114/08 zo dňa 12.06.2008).

4.26 Po dôkladnom preskúmaní kasačnou sťažnosťou napadnutého rozsudku, pri súčasnom zohľadnení všetkých vyššie uvedených aspektov a záverov, kasačný súd konštatoval, že rozhodnutiu krajského súdu chýba argumentačne zrozumiteľný a jasný výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení. Krajský súd svoje rozhodnutie náležitým a dostatočne presvedčivým spôsobom neodôvodnil, keď sa nevysporiadal s námietkami žalobcu obsiahnutými v správnej žalobe, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia sa v prevažnej miere venoval problematike povolenia výnimky zo zakázaných činností v zmysle ustanovenia § 67 písm. h/ zákona č. 543/2002 Z. z., ktorá však netvorila predmet daného konania.

4.27 V tejto súvislosti považoval kasačný súd za nevyhnutné zdôrazniť, že v prejednáwanej veci správne orgány nerozhodovali o udelení výnimky zo zakázaných činností v podobe povolenia vjazdu a státi motorového vozidla v území s druhým stupňom ochrany, ale práve naopak, udelenie predmetnej výnimky bolo v rozhodnutí orgánu verejnej správy prvého stupňa špecifikované iba ako jedna zo šiestich podmienok vykonávania činnosti zabezpečujúcich ochranu prírody a krajiny v súvislosti s udelením súhlasu na státie plávajúceho zariadenia- pontónu, o ktorého zákonnosti sa v danom konaní rozhodovalo.

4.28 Z uvedených príčin sa potom javí ako nepochopiteľné, z akého dôvodu venoval krajský súd podstatnú časť argumentácie svojho rozhodnutia práve odôvodnenosti povolenia výnimky na vjazd a státie motorového vozidla v zmysle ustanovenia § 67 písm. h/ zákona č. 543/2002 Z. z. Jedným z možných vysvetlení je, že krajský súd vychádzal zo zrejme omylu, keď si nesprávne ustálil predmet konania a z tohto dôvodu sa v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia venoval právnomu posúdeniu zákonnosti vydania súhlasu na státie plávajúceho zariadenia v zmysle § 68 písm. w/ zákona č. 543/2002 Z. z. iba okrajovo, čo malo v konečnom dôsledku za následok, že sa náležite nevysporiadal s námietkami žalobcu obsiahnutými v správnej žalobe. Podľa názoru kasačného súdu uvedený postup kvalifikuje rozhodnutie krajského súdu ako nepreskúmateľné. Je totiž povinnosťou súdov vo svojom rozhodnutí

uviesť dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založili. Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je nepochybne požiadavka, aby sa príslušný súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s vlastnými právnymi závermi, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu.

4.29 V tomto kontexte kasačný súd uviedol, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k uvedenej problematike pozri napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 zo dňa 03.07.2003). Uvedené možno vzťahovať aj na prejednanú vec, v ktorej v odôvodnení krajského súdu došlo k zjavnému rozporu právnych argumentov so skutkovými okolnosťami a zároveň absentovali jasné a zrozumiteľné odpovede na žalobcom uplatnenej námietky, čím došlo k porušeniu žalobcovho práva na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 21/2015 zo dňa 20.01.2015).

4.30 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/15/2016-54 zo dňa 10. augusta 2017 podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude jasne definovať a ustáliť predmet konania, vec opätovne prejednať v medziach podanej správnej žaloby a následne rozhodnúť, pričom krajský súd bude povinný svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodniť. Kasačný súd zároveň zdôraznil, že krajský súd je viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 SSP).

5.

5.1 Podľa § 467 ods. 3 SSP, ak kasačný súd zruší rozhodnutie krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

5.2 Vzhľadom k tomu, že kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave a vec mu vrátil na ďalšie konanie a v kontexte s vyššie citovaným ustanovením o trovách kasačného konania, o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd.

5.3 Toto rozhodnutie prijal senát kasačného súdu jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.